

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

7 DECEMBER 1994

ONTWERP VAN DECREET

**houdende tweede aanpassing van de begroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer K. Pinxten**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer E. Baldewijns.

Vaste Zeden : de heren M. Didden, J. Dupré, K. Pinxten, J. Taylor en E. Van Rompuy ;

de heren E. Baldewijns, L. Hancké, C. Lisabeth en G. Vermassen ;

de heren R. Daems, A. Denys en S. Platteau ;

de heer W. Verreycken ;

de heer H. Schiltz ;

de heer W. De Vlieghere.

Plaatsvervangers :

de heren S. De Clerck, P. Deprez, M. Olivier, P. Tant en J. Weyts ;

de heer J. De Bremaeker, mevrouw L. Maximus en de heren G. Moens en J. Timmermans ;

de heren J. Monset, F. Vergote en F. Vermeiren ;

de heer G. Annemans ;

de heer R. Van Hooland ;

de heer J. Geysels.

Zie :

19 (1994-1995)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

Zie ook :

20 (1994-1995)

– Nr. 1 : Aangepaste administratieve begroting

DAMES EN HEREN,

Uw commissie behandelde op 29 november 1994 het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994.

1. Algemene bespreking

Mevrouw W. Demeester-De Meyer wijst erop dat het ontwerp van decreet de regularisatie behelst van de beraadslaging van de Vlaamse regering houdende machtiging tot het vastleggen, ordonnanceren en betalen van uitgaven aan te rekenen op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap van het begrotingsjaar 1994. Die beraadslaging van 23 november 1994 was hoogdringend omdat het Vlaamse Gewest bij vonnis van 30 juni 1994 door de rechtbank van eerste aanleg van Brussel veroordeeld werd tot een schadevergoeding van 1.150,3 miljoen frank in verband met de Liefkenshoektunnel. Het vonnis is uitvoerbaar bij voorraad.

Het vonnis vindt zijn oorsprong in het artikel 3El dat destijds in 1986 op het laatste ogenblik in de overeenkomst gesloten is. De rechter in eerste aanleg oordeelde dat de toenmalige nationale regering er zich toe verbonden heeft om quasi onvoorwaardelijk de verliezen van 'de NV Liefkenshoektunnel bij te passen. Het gevolg is evident : men privatiseert iets, zogezegd om te besparen, maar nadien komt dit dubbel en dik als een boemerang terug. Er kon geen slechtere reclame voor alternatieve financieringen gevonden worden dan de Liefkenshoektunnel.

De Vlaamse regering heeft gepoogd om in een constructieve sfeer te zoeken naar een uitweg. Daarbij werd nagegaan welke extra-infrastructuurwerken, waarvan een aantal reeds gedeeltelijk in uitvoering zijn, konden bijdragen om de tunnel te rendabiliseren.

Die studieopdracht werd uitgevoerd door Tractebel, die als neutrale partij functioneerde en moeilijk kon worden verdacht een tegenstander te zijn van de privatisering. Tractebel was trouwens ook de uitvoerende partij voor de opstelling van de multi-modale verkeersstudie rond Antwerpen.

De resultaten van het studiebureau waren ontnuchterend : geen enkel werk kon de tunnel rendabiliseren. Integendeel zelfs, sommige werken zoals de R2 brachten het verkeer wég in plaats van naar de tunnel. Daarmee was meteen de mythe doorprikt dat de oorzaak van de problemen lag in de niet-tijdige aanleg van de R2.

De oorzaak van het falen lag in de verkeerde prognoses, waarbij één van de elementen de exuberant hoge inflatie was (9 %), die in het toenmalige model gebruikt werd. Daarbij was het logisch dat de schuld snel afsmolt ten gevolge van deze hoge inflatie-verwachtingen. De Vlaamse regering is niet verantwoordelijk voor deze misrekening, maar draagt er wel de gevolgen van.

Om het conflict op te lossen, heeft de Vlaamse regering de moeilijke beslissing getroffen om, mits sluiting van alle gedingen, in te gaan op het vonnis en dus de liquiditeitstekorten bij te passen.

De Vlaamse regering is niet ingegaan op de eis van de drie aannemers-aandeelhouders in de NV, om bovenop de vergoeding van het ingebracht kapitaal, bijkomend een extra-rendabiliteit aan deze drie privé bedrijven te garanderen. Dat zou betekend hebben dat bij een compleet verlieslatende NV, die zelfs niet in staat is om op eigen kracht de financiële lasten te dragen, de Gemeenschap toch betaalt om de aandeelhouders toe te laten een winst te nemen, boven de nor-

male kapitaalsvergoeding. Deze eis lijkt volkomen indecent en als goede huismoeder-behoedster van de Vlaamse portemonnee, kan en zal mevrouw W. Demeester-De Meyer dit nooit aanvaarden. Tot op heden is er nog geen boodschap van de tegenpartij – de NV en het consortium van de banken – dat men bereid is alle gedingen te sluiten.

Dat betekent enerzijds dat de Vlaamse regering eerlang haar beroep zal activeren, waarbij zij de co-verantwoordelijkheid van alle partijen, inbegrepen deze van de banken, zal invoeren, maar dat zij gedwongen blijft het vonnis, dat bij voorraad uitvoerbaar is, uit te voeren. In bepaalde kringen is het idee geopperd geweest, dat de Vlaamse Gemeenschap het probleem kon opschuiven, door de uitstaande schuld te laten kapitaliseren. Maar dat zou een pure debudgettering zijn. Men leeft niet meer in 1986, toen debudgettering schering en inslag waren, maar in 1994, waarin zij mede op vraag van de Vlaamse Raad volledig werden afgestraft.

Een tweede dossier dat eveneens uit die tijd dateert, betreft de NV Flandria. Ten gevolge van een reeks onduidelijkheden over de beslissing om de veren over de Schelde, uitgebaat door de NV Flandria af te schaffen, blijven zij rustig verder varen. Wellicht waren de prijzen hoog, te hoog, maar als men als overheid een contract ondertekent, moet men volgens de contractuele bepalingen opzeggen en niet de begroting eenvoudig schrappen.

Het gevolg is hier ook een miljoenenschade, die op twee manieren kan worden opgelost :

- door de pijnlijke weg van het juridisch geding : daarbij zou de NV Flandria vermoedelijk tot een faillissement worden gedwongen ;

- door een dading : mevrouw W. Demeester-De Meyer heeft ter zake het standpunt ingenomen dat niet meer dient te worden betaald dan wat de NV Flandria zelf in haar boeken voorzag als vordering op de overheid.

De twee andere dossiers zijn van veel kleinere omvang en betreffen enerzijds een arrest, dat ook bij voorraad uitvoerbaar is, en waarvoor te weinig middelen voorhanden waren. Anderzijds een probleem van de binnenschipperij. Gebleken is dat de vroegere sloopregeling, die op EEG-vlak opgezet was en waarbij de binnenschipperij zelf de leningen, die moesten dienen om deze sloop te financieren, zou aflossen. Blijkbaar is dit model mislukt en komt de schipperij in nog grotere problemen dan voorzien. Vermits alle andere landen die hieraan deelnamen – Frankrijk, Nederland en Duitsland – al toegestemd hebben om deze leningsaflossingslast te dragen, vermits ook het Waals Gewest hierop ingegaan is, wat voor haar gemakkelijk was, vermits het benodigde bedrag slechts 4 miljoen frank bedroeg, zou Vlaanderen het enige gewest zijn, dat deze steun aan de binnenschipperij niet zou kunnen toegeven. De Vlaamse regering heeft gemeend dit toch te moeten doen en op andere posten te sparen.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer wijst er uitdrukkelijk op dat enkel de absolute noodzaak om de betalingen doorgang te doen vinden de Vlaamse regering gedwongen heeft om de beraadslaging te treffen. De meeruitgaven worden gecompenseerd door mindergaven, zowel op vastleggings- als op betalingsniveau. In hoofdzaak heeft de beraadslaging betrekking op twee dossiers waarvoor de Vlaamse regering totaal niet verantwoordelijk is. Ten gronde doet de Vlaamse regering enkel haar plicht. Overigens is inzake Liefkenshoektunnel een dwangsom van 5 miljoen frank per dag vertraging opgelegd.

De heer J. Dupré wijst erop dat de Vlaamse Gemeenschap door de regionalisering verantwoordelijk is voor de dossiers Flandria en Liefkenshoektunnel. Inzake Flandria was er

vroeger als een voorstel tot dading. De beraadslaging beantwoordt aan een must.

Een vertegenwoordiger van het Rekenhof merkt op dat het ontwerp van tweede aanpassing van de begroting 1994 vergezeld gaat van een aangepaste administratieve begroting. Die aangepaste administratieve begroting houdt evenwel geen rekening met de gelijktijdig doorgevoerde herverdeling van basisallocaties. Wil de conformiteitsmotie zinvol zijn dan dient de gewijzigde administratieve begroting rekening te houden met die herverdeling. De minister heeft dat al toegezegd.

De heer J. Dupré stelt vast dat de administratieve begroting niet noodzakelijk samen met de algemene uitgavenbegroting moet worden besproken. Als de administratieve begroting afzonderlijk wordt ingediend is een conformiteitsmotie zinvol. Men kan zich echter wel afvragen of bij een gelijktijdige behandeling van administratieve begroting en algemene uitgavenbegroting een conformiteitsmotie zinvol is.

Een vertegenwoordiger van het Rekenhof antwoordt dat de conformiteitsmotie wettelijk verplicht is.

De heer W. De Vlieghere merkt op dat de programma's de wettelijke basis van de begroting vormen. Wat evenwel met de programma's gebeurt en wat precies in de programma's is opgenomen heeft echter zijn belang. Daarom heeft de wetgever erin voorzien dat het parlement een overzicht moet krijgen van de manier waarop de programma's economisch verdeeld worden en dat het zijn formele zegen moet geven over de overeenstemming tussen de programma's en de verdeling ervan in de administratieve begroting. Dit geldt evenzeer bij een gelijktijdige behandeling van de algemene uitgavenbegroting en de administratieve begroting. Het programma handelt over doelstellingen en de administratieve begroting over de ter beschikking gestelde middelen om die doelstellingen te bereiken. Het denken in programmatermen is nog in volle evolutie.

2. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Tabel – Afdeling Z – Begrotingskredieten

Een amendement van de heer L. Hancké (Stuk 19 (1994-1995) – Nr. 2) strekt ertoe in programma 62.40 het aangepast krediet van „4.731,0 miljoen frank” te brengen op „4.711,1 miljoen frank” en in programma 99.10 het aangepast krediet van „17.157,0 miljoen frank” op „17.177,0 miljoen frank”.

In de verantwoording wordt erop gewezen dat het amendement een budgettair strikt neutrale operatie betreft. Bij goedkeuring moet dientengevolge de aangepaste administratieve begroting 1994, overeenkomstig de wijzigingen aangebracht in de organisatieafdeling 62, programma 40 en organisatieafdeling 99, programma 10, ook aangepast worden. Tevens moet kolom 2 van tabel 1 toegevoegd bij het besluit van 23 november 1994 van de Vlaamse regering houdende machtiging tot het vastleggen, ordonnanceren en betalen van uitgaven aan te rekenen op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994 ook worden aangepast.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer verklaart dat de neutrale operatie niet strikt noodzakelijk is als men rekening houdt met de begrotingsgegevens en met de resterende tijd tot 23 december 1994. Op die datum moeten de begrotingsverrichtingen 1994 worden afgesloten. De vastleggingskredie-

ten van het programma 62.40 (**huisvesting**) zijn voldoende om de plannen tot het einde van dit jaar af te werken.

Na de verklaring van de minister trekt de heer L. **Hancké** zijn amendement in.

– **Decreetsbepalingen**

Artikelen 1 tot 4

Bij de artikelen 1 tot 4 worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen 1 tot 4 worden respectievelijk aangenomen met 7 stemmen tegen 1.

3. Eindstemming

Het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het begrotingsjaar 1994 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 1.

4. Voorstel van motie van overeenstemming

Het volgende voorstel van motie wordt ingediend :

„Voorstel van motie

betreffende de overeenstemming van de ingediende aangepaste administratieve begroting van de Vlaamse Gemeenschap met de inhoud en de doelstelling van het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994.

De Vlaamse Raad,

gelet op artikel 14 van het koninklijk besluit van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten betreffende de Rijkscomptabiliteit ;

gelet op het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994 ;

gelet op de door de Vlaamse regering ingediende aangepaste administratieve begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994 ;

gelet op het onderzoek van de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting en de aangepaste administratieve begroting in de Commissie voor Financiën en Begroting ;

– verklaart de ingediende administratieve begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994 in overeenstemming met de inhoud en de doelstellingen van het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994”.

Het voorstel van motie van overeenstemming wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 1.

De verslaggever,

K. PINXTEN

De voorzitter,

E. BALDEWIJNS
